



Pöytäkirja 4/2022

Vanhusneuvosto

Aika 18.8.2022 klo 13.00–14.14

Paikka kaupungintalo, kokoushuone Brahe (3. krs.) os. Pohjolankatu 13

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Lausuntopyyntö: Ikäohjelmaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös	5
§ 4 Ikäihmisten sosiaalipalveluihin pääsyn keskimääräinen odotusaika 1.1.–30.6.2022	7
§ 5 Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.	8
§ 6 Ikääntyvien palveluiden ajankohtaiset tutkimukset ja selvitykset vuonna 2022	9
§ 7 Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2022	10
§ 8 Kajaanin vanhustenviikko 2022	11
§ 9 Vanhusneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2022	12



Osallistujat (jäsenet)

Antero Kyllönen, puheenjohtaja, Kajaanin Eläkeläiset ry
Esa Anttonen, Kainuun kansalliset seniorit
Päivi Fonselius, kaupunginhallituksen edustaja, etänä
Timo Hurskainen, varapuheenjohtaja, Eläkeliiton Kajaanin osasto
Heli Karppinen, sivistystoimiala (varajäsen)
Jari Kauppinen, ympäristötekniikan toimiala
Terho Lämsä, Kajaanin Oikeutta eläkeläisille ry, etänä (varajäsen)
Liisa Mikkonen, Kainuun sote
Tauno Moilanen, Kainuun TVL:n eläkeläiset ry
Mikko Pesonen, Kajaanin Eläkkeensaajat

Muut osallistujat

Tuula Heikkinen, sihteeri

Poissa

Merja Leskinen, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Eeva-Maria Nivalainen, sivistystoimiala
Juha Tervonen, Kajaanin Oikeutta eläkeläisille ry
Lea Torvinen, KAPOVA ry:n edustaja

Pöytäkirjan allekirjoitukset

Antero Kyllönen
puheenjohtaja

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Jari Kauppinen

Liisa Mikkonen



§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vanhusneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyi.

Hyvinvointikoordinaattori ei päässyt kokoukseen ja hän tulee seuraavaan kokoukseen.



§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Jari Kauppinen ja Merja Leskinen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Jari Kauppinen ja Liisa Mikkonen.



§ 3

Lausuntopyyntö: Ikäohjelmaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa aiheesta: Ikäohjelmaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös. Lausuntoaika on 17.6.–31.8.2022.

Vanhusneuvoston mahdollinen lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta.

Oheisliite: Luonnos Ikäohjelman periaatepäätös.pdf

Tausta

Väestön vanhenemiseen varautumiseksi vuonna 2020 laadittiin Kansallinen ikäohjelma vuoteen 2030: Tavoitteena ikäkyvykäs Suomi. Ikäohjelmassa määritellään yhteinen suunta ja keinot, joiden avulla asioita tarkastellaan poikkihallinnollisesti ja yli vaalikausien. Vuonna 2020 laaditussa Ikäohjelmassa on kirjattu, että valmistellaan ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi ikäohjelman jatkotavoitteista ja keinoista vuoteen 2030 saakka.

Tässä luonnoksessa esitellään periaatteet Kansallisen Ikäohjelman toteuttamisessa, toimeenpanosuunnitelma vuosille 2023–2027 sekä alustavat toimenpide-ehdotukset vuosille 2027–2030. Tämä periaatepäätös ja toimeenpanosuunnitelma on laadittu yhdessä eri ministeriöiden, kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Vanhusneuvostojen jäseniä ja ikäihmiset ovat osallistuneet periaatepäätöksen ja toimeenpanosuunnitelman laatimiseen mm. eri työpajojen ja keskustelutilaisuuksien kautta.

Tavoitteet

Ikäohjelman 2030 keskeisinä vaikuttavuustavoitteina on suunnata ennaltaehkäiseviä ja toimintakykyä parantavia toimia iäkkäälle väestölle ja riskiryhmille, pidentää ikääntyvien työikäisten toimintakykyä ja työuria, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa, lisätä ja mahdollistaa vapaaehtoistoimintaa, varmistaa iäkkäiden palvelujen yhdenvertaisuus, tehokkaampi koordinaatio ja taloudellinen kestävyys, lisätä asumisen ja asuinympäristöjen ikäystävällisyyttä ja nostaa esille suomalaista ikäteknologian kehittämistä ja hyödyntämistä. Periaatepäätöksen lähtökohtana on, että toimet väestön ikääntymiseen varautumiseksi edelleen tähtäisivät asetettujen vaikuttavuustavoitteiden toteuttamiseen.

Läpileikkaavina teemoina on iäkkäiden henkilöiden osallisuuden, itsemääräämisoikeuden ja voimavarojen vahvistaminen yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla, yksilöllisten ominaisuuksien ja tarpeiden sekä iäkkään väestön moninaisuuden parempi huomioiminen yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla, ikääntymiseen liittyviin



asenteisiin vaikuttaminen ja sukupolvien välisten suhteiden syventäminen, kerättävän tiedon luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden parantaminen, toimintakäytänteiden vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen ja indikaattoreiden määrittely toiminnan laadun varmistamiseksi sekä väestön ikääntymiseen liittyvien mahdollisuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen.

Päätös

Vanhusneuvosto kävi periaatepäätöksen luonnoksesta vilkkaan keskustelun. Periaatepäätös oli mielenkiintoista luettavaa ja paperissa oli paljonkin hyvää. Periaatepäätöksen luonnoksessa korostuu selkeästi kaksi asiaa: kotona asuminen ja teknologiasta pitää ymmärtää. Miten kaikille turvataan samanlaiset palvelut?

Vanhusneuvosto antaa asiasta seuraavan lausunnon:

- Hyvinvointialueiden kanssa tehtävä yhteistyö tulee näkyä vielä paremmin periaatepäätöksessä.
- Vanhusneuvosto kiinnitti huomiota periaatepäätöksen tekstien selkokieleen ja ymmärrettävyyteen. Teksti on osin vaikeaselkoista ja vaikeasti ymmärrettävää ns. lakitekstiä. Vanhusneuvoston mielestä tähän tulee kiinnittää huomiota.



§ 4

Ikäihmisten sosiaalipalveluihin pääsyn keskimääräinen odotusaika ajalta 1.1.–30.6.2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kainuun sote:

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista 980/2012 (vanhuspalvelulaki) 26 §:n mukaan kunnan on julkaistava ainakin puolivuositain tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa sosiaalipalvelut. Tiedot on julkaistava sellaisia menetelmiä käyttäen, että iäkkäillä henkilöillä on tosiasiallinen mahdollisuus tietojen saamiseen.

Kotihoito

Keskimääräinen odotusaika 1-7 vrk.

Palvelutarpeen mukaan. Kiireellisessä tilanteessa asiakas saa palvelun heti.

Omaishoidontuki

Keskimääräinen odotusaika 15 vrk.

Omaishoidon tuki myönnetään hakemuksen saapumispäivämäärästä alkaen.

Ympäri vuorokautiset hoivapalvelut (laitoshoito ja tehostettu palveluasuminen)

Keskimääräinen odotusaika 44 vrk.

Palvelutarpeen arviointi

Keskimääräinen odotusaika 1-7 vrk.

Sosiaalihuoltolain (36 §) mukainen palvelutarpeen arviointi aloitetaan viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenotosta.

Kiireellinen palvelutarpeenarviointi aloitetaan välittömästi tai seuraavana arkipäivänä.

Lisätietoja antaa tarvittaessa vs. tulosaluejohtaja Jaana Mäklin puh. 044 710 1450.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.



§ 5

Vanhusneuvostolle saapuneet aloitteet ym.

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kaupungintalon Pohjolankatu 13 ulkoseinässä olevaan lukolliseen postilaatikkoon voi jättää vanhusneuvostolle osoitettua postia (aloitteet ym.). Laatikon tyhjentämisestä huolehtii Kajaani Info.

Vanhusneuvostolle voi lähettää postia myös vanhusneuvosto@kajaani.fi sähköpostin kautta. Uuteen esitteeseen laitetaan maininta vanhusneuvoston sähköpostista.

Jäsen Timo Hurskainen huolehtii jatkossa Kalliokatu 9:n postilaatikon tyhjentämisestä.

Päätös

Vanhusneuvostolle ei ollut saapunut postia.



§ 6

Ikääntyvien palveluiden ajankohtaiset tutkimukset ja selvitykset vuonna 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Vanhusneuvoston kokouksissa on vuodesta 2016 alkaen esitelty lyhyenä katsauksena ikääntyvien palveluista tehtyjen ajankohtaisten tutkimusten ja selvitysten tuloksia.

Esimerkiksi THL:n sivuilta: <https://www.thl.fi/fi/web/ikaantyminen> löytyy paljon ajankohtaista tietoa muun muassa kotiin annettavista palveluista.

Ammattikorkeakoulua edustava jäsen seuraa ja esittelee ko. tutkimukset ja selvitykset vanhusneuvostolle ja tuo ne sihteerin kautta esityslistalle.

Päätös

Kokouksessa ei esitelty ikääntyvien palveluiden ajankohtaisia tutkimuksia ja selvityksiä.



§ 7

Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Jokaiseen vanhusneuvoston kokoukseen sisältyy toimielinten edustajien (kaupunginhallitus, sivistystoimiala, ympäristötekniinen toimiala, ammattikorkeakoulu, Kainuun sote ja tarpeen mukaan muut sidosryhmät) lyhyt katsaus puheenvuoro.

Päätös

Ympäristötekniisen toimialan edustaja:

Teatterin Sissilinnan remontti valmistuu syksyn aikana. Pääteatterin remontti on alkanut ja se kestää pitkälle vuoden 2023 syksyyn. Uuden paloaseman ja kaupungin varikon rakennushanke on jäissä tällä hetkellä. Karsitusta versiosta pyydetään ehkä uudet tarjoukset. Tuulivoimaohjelma on valmis päätöksentekoon vielä tämän vuoden puolella. Entisen Lehtikankaankoulun alueelle ei ole jätetty yhtään rakennuslupahakemusta. Sammonkaari 1. vaihe valmistuu ja 2. vaihetta markkinoidaan parhaillaan.

Kainuun sotien edustaja:

Kainuun sotessa on ollut henkilöstövajetta. Omaishoitajien vapaat on pystytty turvaamaan. Kotihoidossa koko Kainuussa on käytössä kuvapuhelimia 127, lääkeautomaatteja on 20 ja turvapuhelinasiakkaita on 1100.

Kaupunginhallituksen edustaja:

Joukkoliikenne asiat ovat viime aikoina herättäneet keskustelua.

Merkittiin tiedoksi.



§ 8 **Kajaanin vanhustenviikko 2022**

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Valtakunnallista vanhustenpäivää vietetään vuonna 2022 sunnuntaina 2.10.2022 ja vanhustenviikkoa 2.–9.10.2022. Vanhustenviikon teema on 'Yhdessä luontoon – joka iän oikeus'. Vanhustyön keskusliitto järjestää Vanhustenpäivän valtakunnallisen pääjuhlan 2.10.2022 Savonlinnassa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Teemaa 'Yhdessä luontoon – joka iän oikeus' juhlistetaan koko vuoden ja Vanhustyön keskusliitto kannustaa yhteisöjä ja organisaatioita järjestämään toimintaa ikääntyneille ihmisille erityisesti vanhustenviikolla. (Lähde www.vtkl.fi)

Kajaanin vanhusneuvosto vastaa Kajaanin vanhustenviikon tapahtumien ohjelmajärjestelyistä yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Päätös

Kaukametsän opistolla on suunnitteilla tarjota vanhustenviikolla maksuttomia liikuntapainotteisia kursseja.

Kainuun Eläkeläisjärjestöjen yhteistoimintayhdistys KEY järjestää yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa vanhustenviikolla tilaisuuden Kajaanihallilla.

Vanhusneuvoston asioita valmisteleva työryhmä valmistelee vanhustenviikkoa.



§ 9

Vanhusneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.heikkinen@kajaani.fi

Tiedoksi merkittävät asiat:

1

Kainuun potilas-, kansanterveys- ja vammaisjärjestöjen, vanhusneuvostojen ja soten edustajien yhteistyökokous

Oheisliite: Yhteistyökokouksen muistio 18.5.2022.

Seuraava yhteistyökokous on ke 16.11.2022 klo 16–18.30, josta kutsu lähetetään myöhemmin.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

2

Ympäristöministeriö 21.6.2022

Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman seminaaripäivän (Teamsin välityksellä) 16.8.2022 klo 10–13. Seminaarissa kuullaan monipuolisesti erilaisista kuntahankkeista ja niiden etenemisestä.

Oheisliite: Alustava ohjelma

Kutsua saa jakaa viiteryhmillä.

Päätös

Vanhusneuvoston jäsenistä ei kukaan osallistunut tilaisuuteen. Merkittiin tiedoksi.

3

Vanhusneuvostopäivä 2.11.2022

”Vuositainen Vanhusneuvostopäivä järjestetään jälleen. Tilaisuus pidetään 2.11.2022 Helsingissä Hotelli Scandic Parkissa klo 9.30 alkaen.

Yhdessä Vammaisneuvostopäivän kanssa vietettävä aamu keskittyy erityisesti Hyvinvointialueuudistukseen. Sekä vanhus- että vammaisneuvostojen toimintaan on tiedossa muutoksia ja uusia mahdollisuuksia uudistuksen myötä. Pohdimme muun



muussa, millaiseksi muodostuvat neuvostojen, järjestöjen ja julkisen hallinnon toimijoiden roolit ja yhteistyö uusissa yhteiskunnallisissa rakenteissa.

Iltapäivä on varattu Vanhusneuvostojen omalle ohjelmalle. Iltapäivällä paneudumme muun muassa saavutettavuuteen ja digiosallisuuteen, asumisen ennakointiin ja varautumiseen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Kannattaakin laittaa ajankohta jo kalenteriin ja jäädä odottamaan varsinaista kutsua tapahtumaan.

Nähdään marraskuussa!”

Päätös

Vanhusneuvosto osallistuu vanhusneuvostopäivään ja paikanpäälle lähtee 2–3 henkilöä.

4

Politiikkasuositus/ Kainuun ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen

Oheisliite: Ikäihmisten hyvinvoinnin edistämässä on kiinnitettävä huomiota kotona asumisen tukemiseen sekä digitaalisten palvelujen ja osallistavan toiminnan saatavuuteen ja saavutettavuuteen

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

5

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston puheenjohtajaksi on valittu Antero Kyllönen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

6

Ikäihmisten joulujuhla

Päätös

Kysytään, onko Kaukametsän sali varattu ikäihmisten joulujuhlaa varten pe 9.12.2022.